

<p style="text-align: center;">Facultat de Pedagogia. Diplomatura d'Educació Social Programa Docent: "Educació i valors a la societat actual"</p>

Professora: Montserrat Payà. Dpt. Teoria i Història de l'Educació.
Edifici de Llevant, 3ª plta. Despatx nº 342. tf.: 93 403 50 24. A/E:
Horari de tutories: dc. 14-15.30h. (Altres dies i/o hores, a concertar)

Objectius:

Conèixer les principals perspectives teòriques i procedimentals de l'educació en valors, al mateix temps que ser capaç d'analitzar-les críticament, aplicant i integrant els elements bàsics de tota reflexió teòrica-pràctica sobre l'educació.

Analitzar les possibilitats d'institucions d'educació social com a eines d'educació en valors i optimitzar-les de cara a la consecució d'aquesta finalitat.

Desenvolupar les competències necessàries per aplicar les diferents estratègies d'educació en valors i elaborar-ne materials contextualitzats i adaptats als diferents àmbits de l'educació social.

Continguts:

1.- Societat i valors: Implicacions axiològiques de l'Estat de Benestar i crisi de valors. Entre l'anòmia social i la implicació social. Reptes socials actuals i educació. Educació en valors per a una societat oberta i plural.

2.- Fonaments filosòfics de l'educació en valors: Les tendències subjectivista i objectivista dels valors. El sentit relacional del valor. La doble veritat: universalisme i comunitarisme. Pràctiques morals: conceptualització i tipus.

3.- Educació en valors i currículum: La relació entre axiologia i educació. Concepte i models d'educació en valors. Finalitats i continguts de l'educació en valors. Procediments de la consciència moral autònoma. Educació en valors i temes transversals. L'avaluació en l'àmbit de l'educació en valors.

4.- Estratègies d'educació moral i en valors: Autoconeixement i clarificació de valors: full de frases inacabades, exercicis autoexpressius i escriptura autobiogràfica. Desenvolupament del judici i raonament morals: la discussió de dilemes i el diagnòstic de situacions. Estratègies per a la comprensió crítica de la realitat: el comentari de text i la construcció conceptual. Desenvolupament de la capacitat de perspectiva social i empatia: el role-playing i el role-model. Estratègies per a la direcció volguda del comportament: exercicis d'autoregulació i d'habilitats socials. Estratègies per a la resolució de conflictes.

5.- Algunes qüestions inherents a la pràctica educativa en l'àmbit dels valors: El desenvolupament de les capacitats dialògiques. Neutralitat i bel.ligerància en educació. L'atmosfera moral del centre.

Metodologia:

El desenvolupament dels continguts de l'assignatura es farà a partir de dos vies. D'una banda, a nivell teòric, les explicacions donades a classe per la professora, la lectura de textos i la consulta de bibliografia que es recomani, i les intervencions i comentaris dels/les estudiants a classe. De l'altra, es destinarà setmanalment un temps determinat

per a realitzar diverses tasques, de caire eminentment crític i pràctic, que permetin aprofundir en els continguts, així com treballar la seva dimensió procedimental o d'aplicació als diferents àmbits de l'educació social.

Sistema d'avaluació:

Opció A: Assistència a classe, recensió crítica d'una obra relativa a l'àmbit de l'educació en valors –individual- a escollir entre les assenyalades amb asterisc a la bibliografia general, i l'elaboració d'un treball monogràfic orientat a desenvolupar les competències dels/les estudiants per a dissenyar i aplicar programes contextualitzats d'educació en valors. La data de lliurament de la recensió serà el dilluns 24 de maig i la del treball monogràfic, la data oficial de la prova.

Opció B: Recensió crítica anteriorment especificada i realització d'una prova semiobjectiva que consistirà a desenvolupar, en un espai limitat, diversos punts relatius al programa de l'assignatura. Les preguntes poden anar adreçades a sintetitzar continguts, comparar-los, establir relacions i elaborar exemples, preferentment.

Bibliografia:

BÁRCENA, F.; GIL, F.; JOVER, G. (1999). *La escuela de la ciudadanía. Educación, ética y política*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

BECK, U. (2000). *Un nuevo mundo feliz: la precariedad de trabajo en la era de la globalización*. Barcelona: Paidós.

BRUCKNER, P. (1999; 3ª ed.). *La tentación de la inocencia*. Barcelona: Anagrama.

BUXARRAIS, Mª R. (1997). *La formación del profesorado en educación en valores. Propuestas y materiales*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

BUXARRAIS, Mª R.; MARTÍNEZ, M.; PUIG, J. Mª; TRILLA, J. (1995). *La educación moral en Primaria y en Secundaria*. Madrid: MEC/Edelvives.

*CAMPS, V. (1994, 2ª ed.). *Los valores de la educación*. Madrid: Anaya.

CID, X.M., DAPÍA, Mª D.; HERAS, P.; PAYÁ, M. (2001). *Valores transversales en la práctica educativa*. Madrid: Síntesis.

*FREIRE, P. (1997). *Pedagogía de la autonomía. Saberes necesarios para la práctica educativa*. Madrid: Siglo XXI.

FRONDIZI, R. (1972, 3ª ed.). *¿Qué son los valores?* México: Fondo de Cultura Económica.

GIL, F.; JOVER, G.; REYERO, D. (2001). *La enseñanza de los derechos humanos*. Barcelona: Paidós.

G.R.E.M. (1994-1996). *Transversal. Educació Moral. Cicle Inicial. Cicle Mitjà. Cicle Superior*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana/Edicions 62.

——— (1997-98). *E.S.O. Crèdits variables*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana/Edicions 62.

*HABERMAS, J. (1999). *La inclusión del otro*. Barcelona: Paidós.

HAYDON, G. (2003). *Enseñar valores. Un nuevo enfoque*. Madrid: Morata.

- KOHLBERG, L.; POWER, F.C.; HIGGINS, A. (1997). *La educación moral según Lawrence Kohlberg*. Barcelona: Gedisa.
- *LARROSA, J.; PÉREZ DE LARA, N. (Comps.) (1997). *Imágenes del otro*. Barcelona: Virus.
- MARTÍN, X. (Coord.) (1995). Monográfico: "Educación social y educación moral". *Comunicación, Lenguaje y Educación*. nº 27.
- *MARTÍNEZ, M. (1998). *El contrato moral del profesorado. Condiciones para una nueva escuela*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- MARTÍNEZ, M; PUIG, J.Mª (Comps.) (1991). *La educación moral. Perspectivas de futuro y técnicas de trabajo*. Barcelona: Graó-I.C.E. (U.B.).
- OBIOLS, N. (1998). *Cómo desarrollar los valores a partir de la literatura. Propuestas prácticas para los tres ciclos de Primaria*. Barcelona: CEAC.
- ORTEGA, P.; MÍNGUEZ, R.; GIL, R. (1996). *Valores y educación*. Barcelona: Ariel.
- PAYÁ, M. (2000; 2ª ed.). *Educación en valores para una sociedad abierta y plural: Aproximación conceptual*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- PAYÁ, M.; BUXARRAIS, Mª R.; MARTÍNEZ, M. (Coords.) (2001). *Ética y educación en valores. Contenidos, actividades y recursos*. Barcelona: CISS-Praxis.
- PIAGET, J. (1971). *El criterio moral en el niño*. Barcelona: Fontanella.
- PUIG, J.Mª (1995). *La educación moral en la enseñanza obligatoria*. Barcelona: ICE-Horsori.
- (1996). *La construcción de la personalidad moral*. Barcelona: Paidós.
- (2003). *Prácticas morales. Una aproximación a la educación moral*. Barcelona: Paidós.
- PUIG, J.Mª; MARTÍN, X. (1998). *La educación moral en la escuela. Teoría y práctica*. Barcelona: Edebé.
- PUIG, J.Mª; MARTÍN, X.; ESCARDÍBUL, S.; NOVELLA, A.Mª (1997). *Com fomentar la participació a l'escola. Propostes d'activitats*. Barcelona: Graó.
- *SENNET, R. (2000). *La corrosión del carácter. Las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo*. Barcelona: Anagrama.
- TAYLOR, Ch. (1994). *La ética de la autenticidad*. Barcelona: Paidós.
- TRILLA, J. (1992). *El profesor y los valores controvertidos. Neutralidad y beligerancia en educación*. Barcelona: Paidós.
- UHL, S. (1997). *Los medios de educación moral y su eficacia*. Barcelona: Herder.
- VINUESA, P. (2002) *Construir los valores. Currículum con aprendizaje cooperativo*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- *VV. AA. (2000). *La veu de l'altre. Reflexions i experiències per a educar en valors ètics*. Barcelona: I.C.E. (U.A.B.)
- VV.AA. (2003). *Tutoría. Técnicas, recursos y actividades*. Madrid: Alianza Editorial.